

Genomsnittsinkomst 2017 och 2018

Denna promemoria utgör redovisningen av det underlag för beräkningar av inkomstindex 2019 som Konjunkturinstitutet lämnar till Pensionsmyndigheten i oktober 2018. Underlaget består av en prognos för den genomsnittliga utvecklingen av hushållens inkomster 2017 och 2018. Den baseras dels på en prognos för den pensionsgrundande inkomsten (utan begränsning av intjänandetaket), dels på en prognos för antalet personer i åldern 16–64 år som upp- bär dessa pensionsgrundande inkomster. Uppgifterna bygger på Konjunkturinstitutets pro- gnoser publicerade i *Konjunkturläget, oktober 2018*.

Makroekonomiska förutsättningar

Enligt Konjunkturinstitutets prognos i oktober 2018 når högkonjunkturen sin kulmen 2018. I linje med den ökande efterfrågan har sysselsättningen växt snabbt under de senaste åren och gör det även 2018, men ökningen är inte riktigt lika stark 2018 som 2017. Sysselsätt- ningsökningen förklaras till viss del av stigande sysselsättningsgrad bland utrikes födda. Sysselsättningen ökar mer än arbetskraften i år och därmed minskar arbetslösheten. Som en följd av den starka sysselsättningen växer även antalet arbetade timmar starkt 2018, vilket i sig gör att lönesumman växer i god takt.

Den innevarande högkonjunkturen med ett fortsatt högt resursutnyttjande innebär också en stram arbetsmarknad. Bristen på arbetskraft med efterfrågad kompetens har varit hög under en lång tid men börjar nu avta något, även om behovet av arbetskraft, i synnerhet inom of- fentlig sektor, fortfarande är stort. Med en låg arbetslöshet inom kärnarbetskraften (25–54 år) är det svårt för företagen att rekrytera personal. Löneökningarna har dock varit dämpade jämfört med tidigare högkonjunkturer. Såväl i Sverige som i flera andra länder förklaras detta till viss del av låg produktivitetstillväxt och låga inflationsförväntningar. Även en förändrad ålderssammansättning och fler utrikes födda har haft viss betydelse för den oväntat svaga löneutvecklingen i Sverige under senare år.¹ Den genomsnittliga inkomstutvecklingen blir 2,4 procent 2017 och ökar till 3,1 procent 2018 (se tabell nedan).

Genomsnittlig inkomstutveckling

Genomsnittsinkomsten utgörs av en kvot där summan av de pensionsgrundande inkomster- na utan takbegränsning, som tjänats in av personer mellan 16 och 64 år, sätts i relation till antalet personer som under året erhållit sådana inkomster. I och med omläggningen av pens- ionssystemet ingår inkomstrelaterad sjuk- och aktivitetsersättning (ISA) i den pensionsgrun- dande inkomsten. Sjuk- eller aktivitetsersättning i form av garantiersättning och personer som enbart har sådan inkomst ingår däremot inte i inkomstmättet.

¹ Se Lönebildningsrapporten 2018.

Utfallet för genomsnittsinkomsten 2016 och Konjunkturinstitutets prognos för dessa inkomster 2017 och 2018 redovisas i nedanstående tabell. De följande sidorna visar hur genomsnittsinkomsten i tabellen har beräknats.

Genomsnittlig inkomstutveckling 2016–2018

Kronor per person

	2016 Utfall	2017 Prognos	2018 Prognos
Genomsnittsinkomst	314 455	321 946	331 808
<i>Procentuell förändring</i>	<i>2,9</i>	<i>2,4</i>	<i>3,1</i>

MER OM BERÄKNINGARNA

Inkomsterna

Detta är täljaren i beräkningen av genomsnittsinkomst. Prognosen för summan av de pensionsgrundande inkomsterna (PGI) görs utan den övre gränsen på 7,5 inkomstbasbelopp, och efter avdrag för allmän pensionsavgift, för personer 16–64 år.

De pensionsgrundande inkomsterna ökade med 4,7 procent 2016. Den starka konjunkturen med hög sysselsättningstillväxt leder till att de pensionsgrundande inkomsterna fortsätter att öka i hög takt. Ökningstakten är något högre 2018 än 2017 på grund av högre medelarbets-tid. Den inkomstrelaterade sjuk- och aktivitetsersättningen (ISA) bedöms fortsätta att minska både 2017 och 2018 enligt Pensionsmyndighetens prognoser. Sammantaget innebär prognosen att summan av inkomsterna, utan takbegränsning, ökar med 4,1 procent 2017 och 4,4 procent 2018 (se nedanstående tabell).

Framskrivning av inkomsterna (täljare)

Miljoner kronor

	2016 Utfall	2017 Prognos	2018 Prognos
PGI+inkomster över tak 16-64 år	1 640 561	1 710 583	1 788 227
<i>Procentuell förändring</i>	<i>4,7</i>	<i>4,3</i>	<i>4,5</i>
Inkomstrelaterad SA (ISA)	25 436	24 077	22 796
<i>Procentuell förändring</i>	<i>-5,2</i>	<i>-5,3</i>	<i>-5,3</i>
PGI+inkomster över tak 16-64 år inkl ISA	1 665 997	1 734 660	1 811 023
<i>Procentuell förändring</i>	<i>4,5</i>	<i>4,1</i>	<i>4,4</i>

Antalet personer

Detta är nämnaren i beräkningen av genomsnittsinkomst och är en prognos på antalet personer med pensionsgrundande inkomster (PGI) som är 16–64 år. Prognosen baseras på Konjunkturinstitutets modellberäknade genomsnittslön (total lönesumma/sysselsatta, anställda), SCB:s befolkningsprognos, Skatteverkets deklarationsuppgifter samt Konjunkturin-

stitutets prognoser för sysselsättning, arbetslöshet och antal personer i arbetsmarknadspolitiska program.

Antal personer med PGI ökade med drygt 83 000 personer 2016. Till följd av den goda konjunkturen bedöms sysselsättningen fortsätta att växa starkt 2017, för att därefter dämpas något 2018. Tillväxten förblir dock över historiskt genomsnitt. Prognosen för 2017 och 2018 innebär att antalet personer med PGI ökar med ytterligare 90 000 och 70 000 personer 2017 respektive 2018 (se tabell nedan).

Personer med pensionsgrundande inkomst (nämnare)

	2016 Utfall	2017 Prognos	2018 Prognos
Personer 16–64 år med PGI	5 298 046	5 388 046	5 458 046
<i>Ökning mellan åren</i>	<i>83 807</i>	<i>90 000</i>	<i>70 000</i>
<i>Procentuell förändring</i>	<i>1,6</i>	<i>1,7</i>	<i>1,3</i>